Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0204

Kaupan merkitys EU:n taloudellisen turvallisuuden vahvistamisessa

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. kesäkuuta 2026 kaupan merkityksestä EU:n taloudellisen turvallisuuden vahvistamisessa (2025/2113(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen,

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

– ottaa huomioon 19. maaliskuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/452 unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta[1] (ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa koskeva asetus),

– ottaa huomioon 20. toukokuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/821 kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta[2],

– ottaa huomioon 13. syyskuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1781 Euroopan puolijohde-ekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä ja asetuksen (EU) 2021/694 muuttamisesta (sirusäädös)[3],

– ottaa huomioon 22. marraskuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/2675 unionin ja sen

---

1 EUVL L 79 I, 21.3.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj.
2 EUVL L 206, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.
3 EUVL L 229, 18.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj.

jäsenvaltioiden suojelemisesta kolmansien maiden käyttämältä taloudelliselta pakottamiselta[4],

– ottaa huomioon 11. huhtikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1252 puitteiden vahvistamisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävän tarjonnan varmistamiseksi ja asetusten (EU) N:o 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 ja (EU) 2019/1020 muuttamisesta[5] (kriittisiä raaka-aineita koskeva säädös),

– ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1735 Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta[6],

– ottaa huomioon 9. lokakuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/2747 sisämarkkinoiden hätätilaa ja sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä koskevan toimenpidekehyksen perustamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2679/98 muuttamisesta (sisämarkkinoiden hätätilaa ja häiriönsietokykyä koskeva säädös)[7],

– ottaa huomioon 3. lokakuuta 2023 annetun komission suosituksen EU:n taloudellisen turvallisuuden kannalta kriittisistä teknologia-aloista jäsenvaltioiden kanssa tehtävää riskinarviointia varten (C(2023)6689),

– ottaa huomioon 15. tammikuuta 2025 annetun komission suosituksen (EU) 2025/63 unionin taloudellisen turvallisuuden kannalta kriittisille teknologia-aloille tehtävien ulkomaille suuntautuvien sijoitusten tarkastelusta[8],

– ottaa huomioon 8. huhtikuuta 2025 annetun komission suosituksen (EU) 2025/683 kansallisten valvontaluetteloiden koordinoinnista[9],

– ottaa huomioon 23. toukokuuta 2024 annetun neuvoston suosituksen tutkimuksen turvallisuuden parantamisesta[10],

---

4 EUVL L, 2023/2675, 7.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj.
5 EUVL L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj.
6 EUVL L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.
7 EUVL L, 2024/2747, 8.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2747/oj.
8 EUVL L, 2025/63, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/63/oj.
9 EUVL L, 2025/683, 16.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/683/oj.
10 EUVL C, C/2024/3510, 30.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3510/oj.

– ottaa huomioon 24. tammikuuta 2024 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ulkomaisten sijoitusten seurannasta unionissa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/452 kumoamisesta (COM(2024)0023),

– ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2025 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kriittisten lääkkeiden saatavuuden ja toimitusvarmuuden sekä yleisen edun kannalta tärkeiden lääkkeiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantamista koskevista puitteista sekä asetuksen (EU) 2024/795 muuttamisesta (COM(2025)0102),

– ottaa huomioon 20. tammikuuta 2026 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin kyberturvallisuusvirastosta (ENISA), eurooppalaisesta kyberturvallisuuden sertifiointikehyksestä ja tieto- ja viestintätekniikan toimitusketjun turvallisuudesta sekä asetuksen (EU) 2019/881 kumoamisesta (toinen kyberturvallisuussäädös) (COM(2026)0011),

– ottaa huomioon 21. tammikuuta 2026 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisista verkoista, asetuksen (EU) 2015/2120, direktiivin 2002/58/EY ja päätöksen N:o 676/2002/EY muuttamisesta sekä asetuksen (EU) 2018/1971, direktiivin (EU) 2018/1972 ja päätöksen N:o 243/2012/EU kumoamisesta (digiverkkosäädös) (COM(2026)0016),

– ottaa huomioon 20. kesäkuuta 2023 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Euroopan taloudellisen turvallisuuden strategia” (JOIN(2023)0020),

– ottaa huomioon 29. tammikuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”EU:n kilpailukykykompassi” (COM(2025)0030),

– ottaa huomioon 3. joulukuuta 2025 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”EU:n taloudellisen turvallisuuden vahvistaminen” (JOIN(2025)0977),

– ottaa huomioon huhtikuussa 2024 julkaistun Enrico Lettan raportin ”Much more than a Market”,

– ottaa huomioon 18. heinäkuuta 2024 esitetyt poliittiset suuntaviivat seuraavalle Euroopan komissiolle 2024–2029,

– ottaa huomioon 9. syyskuuta 2024 julkaistun Mario Draghin raportin Euroopan kilpailukyvyn tulevaisuudesta ”The future of European competitiveness”,

– ottaa huomioon 17. syyskuuta 2024 päivätyn komission puheenjohtajan toimeksiantokirjeen kauppapolitiikasta ja taloudellisesta turvallisuudesta sekä avoimuudesta ja toimielinten välisistä suhteista vastaavalle komission jäsenehdokkaalle,

– ottaa huomioon unionin kriittisten lääkkeiden luettelon, jonka Euroopan lääkevirasto on laatinut ja jota se ylläpitää, jotta voidaan poistaa välttämättömien lääkkeiden tarjonnan haavoittuvuuksia ja puutteita,

– ottaa huomioon 24. tammikuuta 2024 annetun komission valkoisen kirjan vientivalvonnasta (COM(2024)0025),

– ottaa huomioon 24. tammikuuta 2024 annetun komission valkoisen kirjan ulkomaille suuntautuvista sijoituksista (COM(2024)0024),

– ottaa huomioon 24. tammikuuta 2024 annetun komission valkoisen kirjan vaihtoehtoisista tavoista tehostaa kaksikäyttöpotentiaalia omaavien teknologioiden tutkimus- ja kehitystukea (COM(2024)0027),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan mietinnön (A10-0148/2026),

A. ottaa huomioon, että EU:n avoimuus kaupankäynnille ja investoinneille on edelleen sen vaurauden, kilpailukyvyn ja maailmanlaajuisen vaikutusvallan kulmakivi;

B. ottaa huomioon, että kansainvälisessä talousympäristössä on tapahtunut rakenteellinen muutos, jota leimaavat geopoliittisen kilpailun lisääntyminen, systeeminen kilpailu ja taloudellisten välineiden käyttö yhä useammin strategisiin tarkoituksiin, kuten kaupan ja taloudellisten riippuvuuksien sekä taloudellisen pakottamisen välineellistäminen;

C. ottaa huomioon, että vientivalvonnan tai vientirajoitusten käyttö on yleistynyt, samoin kuin oikeudenmukaista kilpailua vääristävä valtiontukipolitiikka, kaupan välineellistäminen ja talouden käyttö pakottamiseen, ja että tämän vuoksi EU:n on kiireellisesti kehitettävä vaikuttava taloudellisen turvallisuuden strategia, jolla puututaan sen taloudellisiin haavoittuvuuksiin kattavasti;

D. toteaa, että EU:n tavoite vahvistaa taloudellista, digitaalista ja rahoituksen riippumattomuutta on pidettävä uskottavan taloudellisen turvallisuuden strategian ohjenuorana, ja että samalla on ylläpidettävä sisämarkkinoiden eheyttä, määritettävä liiallisten riippuvuuksien määrä asianomaisilla aloilla, varmistettava oikeusvarmuus talouden toimijoiden kohdalla ja pidettävä yllä EU:n sitoumusta oikeudenmukaiseen ja kestävään kauppaan ja sääntöpohjaiseen kansainväliseen järjestykseen; toteaa, että tämä

edellyttää myös strategisten teknologisten riippuvuuksien vähentämistä muun muassa digitaalisen infrastruktuurin, puolijohteiden, pilvipalvelujen ja kyberturvallisuusjärjestelmien osalta, koska ne ovat taloudellisen turvallisuuden olennaisia osia;

E. katsoo, että 3. joulukuuta 2025 annettu yhteinen tiedonanto merkitsee käsitteellistä muutosta EU:n lähestymistavassa taloudelliseen turvallisuuteen ja ilmentää sitä, että kauppaa ja taloudellista avoimuutta ei voida pitää luonteeltaan pelkästään plussasummapelinä ja että kolmannet maat voivat hyödyntää taloudellista keskinäistä riippuvuutta strategisiin tai pakottamisen tarkoitusperiin; toteaa, että tämän seurauksena EU:n ja sen jäsenvaltioiden on oltava tarvittaessa varautuneita hyväksymään taloudelliset kustannukset, joilla voidaan vähentää haavoittuvuuksia ja parantaa kokonaisturvallisuutta; ottaa huomioon, että taloudellisen turvallisuuden näkökohdat on siksi integroitava EU:n kauppa- ja talouspolitiikkaan sen rakenteellisena ulottuvuutena sen sijaan, että siihen suhtauduttaisiin poikkeuksena;

F. ottaa huomioon, että taloudellisen turvallisuuden käsitettä ei ole määritelty EU:n oikeudessa tai unionin virallisissa asiakirjoissa, huolimatta 20. kesäkuuta 2023 ja 3. joulukuuta 2025 annetuissa yhteisissä tiedonannoissa vahvistetuista kattavista puitteista; ottaa huomioon, että on tultu kuitenkin laajalti yhteisymmärrykseen, jonka mukaan unionin taloudellinen turvallisuus koostuu sen kyvystä ennakoida ja torjua sen talouteen, kansalaisiin ja strategisiin etuihin kohdistuvia uhkia – mukaan lukien riskit toimitusketjujen häiriönsietokyvylle, kriittisen infrastruktuurin fyysiselle turvallisuudelle ja kyberturvallisuudelle, teknologian turvallisuudelle muun muassa teknologiavuodon kautta sekä taloudelliselle avoimuudelle, kun riippuvuuksia välineellistetään tai turvaudutaan pakottamiseen – ja reagoida niihin, ja toteaa, että taloudellisen turvallisuuden käsittely edellyttää toisaalta strategisten riippuvuuksien torjumista kotimaisen tuotannon tai monipuolistamisen myötä ja toisaalta rakenteellisten haavoittuvuuksien lieventämistä säilyttämällä unionin kriittisten voimavarojen valvonta, myös ulkomaisten investointien seurannan avulla;

G. ottaa huomioon, että viimeaikaisen tarkastelun mukaan tuotantokustannukset eurooppalaisten ja kiinalaisten tuottajien välillä eroavat 30–40 prosenttia, mikä vaikuttaa lähes kahteen kolmasosaan eurooppalaisen tuotannon lisäarvosta; toteaa, että nämä erot ovat rakenteellisia ja itseään vahvistavia ja että niiden taustalla vaikuttavat yhtenäinen valtiontukijärjestelmä, tuotantokustannusedut ja sääntelyn epäsymmetria, joita ei voi kompensoida pelkästään lisäämällä tuottavuutta; ottaa huomioon, että EU:n ja Kiinan kauppaan liittyy ennennäkemätön ulkoinen epätasapaino ja että EU:n alijäämä on 400 miljardia euroa, vaikka muun maailman kanssa sen kauppa on edelleen yleisesti ylijäämäistä; toteaa, että tämän epätasapainon taustalla on Kiinan laajamittaisesti

tuettu valmistusteollisuuden ylikapasiteetti, jonka seurauksena teollisuus on kadonnut EU:sta; toteaa, että keskuskurssien korjaukset eivät odotuksista huolimatta ole toteutuneet, mikä entisestään kasvattaa kilpailukyvyn eroja ja edistää eurooppalaisvalmistajien markkinaosuuden menetyksiä; toteaa, että EU:n nykyiset kaupan suojatoimet ovat pitkälti tuotekohtaisia ja että niiden nykyisenlainen täytäntöönpano on riittämätön vastaamaan systeemisiin, koko taloutta koskeviin tämän mittaluokan häiriöihin;

H. ottaa huomioon, että EU osoittaa huomattavasti vähemmän hallinnollisia resursseja kaupan suojatoimien täytäntöönpanoon kuin muut vertailukelpoiset lainkäyttöalueet, ja toteaa, että tämä aiheuttaa käytännön esteitä tapausten vireillepanolle ja käsittelylle aikana, jolloin EU:n teollisuuteen kohdistuva kaupan paine kasvaa; ottaa huomioon, että tuonnin kokonaismääriin ja -arvoihin nähden EU käyttää jo nyt kaupan suojatoimia huomattavasti harvemmin kuin Yhdysvallat, Kanada ja Australia; toteaa, että EU:n polkumyyntitullit ovat usein huomattavasti alhaisemmat kuin muiden merkittävien talouksien määräämät tullit, vaikka polkumyyntiä ja vahinkoa koskevat havainnot ovat keskenään samankaltaisia; toteaa, että EU:n on sovellettava vahinkomarginaalia, jos se on pienempi kuin polkumyyntimarginaali; ottaa huomioon, että EU on ollut vastahakoinen toimimaan pelkästään haitan uhan perusteella; toteaa myös, että tämä yhdistelmä heikompaa täytäntöönpanoa, menettelyrajoituksia ja suhteellisen vaatimattomia tullitasoja lisää osaltaan kaupan vinoutumista ja näkemystä EU:sta löysempänä täytäntöönpanoympäristönä tai polkumyyntipaikkana, mikä lisää EU:n teolliseen perustaan kohdistuvaa painetta;

I. ottaa huomioon, että ilmastonmuutos ja ympäristön tilan heikkeneminen muodostavat kasvavan järjestelmäriskin EU:n pitkän aikavälin taloudelliselle turvallisuudelle, aiheuttavat toimitusketjuhäiriöitä, uhkaavat maataloustuotantoa ja edistävät resurssikilpailua; toteaa, että Venäjä on välineellistänyt fossiilisten polttoaineiden toimitukset aloitettuaan hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan, ja että tämä osoitti erityisen selvästi, että riippuvaisuus energiantuonnista epäluotettavista kolmansista maista on välitön ja vakava uhka EU:n taloudelliselle turvallisuudelle ja että uusiutuviin energianlähteisiin siirtymisen nopeuttaminen ja riskien vähentäminen ei ole siis ensiarvoisen tärkeää ainoastaan ympäristösyistä, vaan se on myös strateginen välttämättömyys; ottaa kuitenkin huomioon, että vihreässä siirtymässä itsessään on nopeasti syntynyt uusia ja merkittäviä riippuvuuksia, erityisesti kriittisten raaka-aineiden ja puhtaan teknologian kohdalla, ja että tämä koskee esimerkiksi aurinkopaneeleja, aurinkosähkön taajuusmuuntajia, sähköajoneuvoja ja sähköverkon akustoja, jotka saadaan pääosin Kiinasta; katsoo, että EU:n on huolehdittava, että se ei korvaa yhtä strategista riippuvuutta toisella, ja että sen on siksi pyrittävä todelliseen riippumattomuuteen niiden panosten osalta, joita ekologinen siirtymä edellyttää unionin taloudellisen turvallisuuden strategian keskeisenä osatekijänä;

J. toteaa, että toimitusketjun valvonta voi auttaa tunnistamaan, ehkäisemään ja lieventämään taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä;

K. katsoo, että taloudellisen turvallisuuden on viime kädessä palveltava EU:n kansalaisten etua; katsoo, että kyky kestää ja hallita ulkoisia talouden häiriöitä on elintason, julkisten palvelujen jatkuvuuden ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden säilymisen edellytys; toteaa, että taloudellista turvallisuutta koskevaa toimintapolitiikkaa on tämän vuoksi arvioitava makrotaloudellisten kokonaissuureiden tai strategisten etujen lisäksi myös sen konkreettisen vaikutuksen perusteella, joka sillä on kansalaisten hyvinvointiin;

Taloudellisen turvallisuuden muuttuva riskiympäristö

1. suhtautuu myönteisesti 3. joulukuuta 2025 annettuun yhteiseen tiedonantoon, sillä se on välttämätön askel pyrittäessä vahvistamaan EU:n yhteistä lähestymistapaa taloudellisen turvallisuuden alalla; toteaa, että tarvitaan lisätoimia, jotta EU:n taloudellisen turvallisuuden tavoitteet voidaan toteuttaa käytännössä, muun muassa toimintasuunnitelma ja -ohjelma ja konkreettiset tavoitteet, joiden tarkoitus on vähentää toimitusketjujen riskejä strategisilla aloilla;

2. katsoo, että yhteisessä tiedonannossa korostetaan perustellusti tarvetta muuttaa toimintatapoja siirtyen taloudellisessa turvallisuudessa reaktiivisesta lähestymistavasta ennakoivampaan; korostaa, että tämä edellyttää toimintatavan muutosta kohti koko järjestelmän kattavaa lähestymistapaa, jossa komissio, parlamentti, jäsenvaltiot, yksityinen sektori sekä muut julkiset ja yksityiset sidosryhmät tekevät yhteistyötä edistääkseen unionin taloudellisen turvallisuuden vahvistamista koskevaa tavoitetta; korostaa, että EU:n aidon taloudellisen turvallisuuden strategian on perustuttava strategiseen linjaukseen, toimintapolitiikkojen yhdentämiseen ja strategiseen yhdenmukaistamiseen ilmaston ja energian, kaupan ja kilpailun, digitaalisten markkinoiden sääntelyn, teollisuuspolitiikan, tutkimuksen ja innovoinnin aloilla ja ulkomaisiin investointeihin ja euron asemaan liittyen;

3. yhtyy komission arvioon, jonka mukaan taloudellisen turvallisuuden toimenpiteistä voi aiheutua tiettyjä kustannuksia sekä yrityksille että julkisille instituutioille lyhyellä aikavälillä; korostaa kuitenkin, että riippuvuuksista ja taloudelliselle pakottamiselle altistumisesta aiheutuu huomattavasti suurempia kustannuksia; kehottaa tukemaan tällaisia toimenpiteitä asianmukaisesti seuraavan monivuotisen rahoituskehyksen Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta ja kilpailukykyrahastosta; kannustaa komissiota varmistamaan riittävän tuen niille toimialoille ja työntekijöille, joihin toimitusketjun häiriöt tai muut taloudellisen paineen tai taloudellisen pakottamisen muodot vaikuttavat eniten;

4. muistuttaa, että EU on yksi maailman suurimmista kauppamahdeista ja että yli 20 prosenttia sen BKT:stä on peräisin ulkomaankaupasta; painottaa, että kauppa ja kansainväliset investoinnit ovat perustavan tärkeitä EU:n taloudelle; tähdentää, että EU:n integroiduttua yhä syvemmin maailmanmarkkinoihin se on altistunut yhä enemmän häiriöille, pakottamiselle ja strategiselle vaikuttamiselle, joita kolmannet maat käyttävät toimitusketjujen pullonkaulojen kautta, pyrkimällä kriittisten tuotantopanosten alalla monopoliasemiin, luomalla riippuvuuksia kriittisen teknologian suuririskisistä toimittajista ja hyödyntämällä keskeisen fyysisen ja digitaalisen infrastruktuurin haavoittuvuuksia kolmansista maista tuotavan energian osalta; painottaa, että tällainen merkittävä ja rakenteellinen riippuvuus ulkoisista toimijoista strategisten hyödykkeiden, palvelujen ja infrastruktuurin osalta aiheuttaa vaarallisia haavoittuvuuksia, joihin on puututtava kiireellisesti;

5. korostaa, että viimeaikaiset kriisit – kuten covid-19-pandemia, Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan aiheuttamat energiatoimitusten häiriöt, laittomien tullien, kaupan rajoitusten ja muiden protektionististen toimien yleistyminen, maailmanlaajuisiin kuljetus- ja logistiikkareitteihin vaikuttavat toistuvat jännitteet, pakottamistarkoituksessa asetetut kriittisten materiaalien saatavuuden rajoitukset, ilmastonmuutoksen kiihtyvät taloudelliset vaikutukset, esimerkiksi tuotantoa ja logistiikkaa häiritsevät sään ääri-ilmiöt, sekä valtiontukipolitiikat ja kolmansien maiden harjoittama tuetun ylikapasiteetin polkumyynti EU:n markkinoiden keskeisillä aloilla – ovat osoittaneet, että tuontiriippuvuudet voivat nopeasti johtaa pulan syntymiseen, inflaatioon, paikallisen tuotantokapasiteetin vahingoittumiseen ja tuotannon keskeytyksiin; korostaa, että vientiriippuvuudet ovat myös osoittautuneet merkittäväksi riskiksi EU:ssa toimiville viejille; painottaa, että sekä tuonti- että vientiriippuvuudet rajoittavat konkreettisesti taloudellista toimintaa Euroopassa ja EU:n kykyä vastata tehokkaasti ulkoisiin häiriöihin; korostaa, että nämä haavoittuvuudet ovat pikemminkin rakenteellisia kuin väliaikaisia, sillä ne johtuvat ajan mittaan syntyneistä keskittymistä ja monopoleista;

6. pitää erittäin huolestuttavina Kiinan järjestelmällisiä markkinavääristymiä, jotka kiihdyttävät ylikapasiteettia, muun muassa laajoja valtiojohtoisia tukimekanismeja, strategisia ”osta kiinalaista” -hankintoja, kotimaisten yritysten suosimista ja vastavuoroisuuden puutetta; toteaa jälleen, että järjestelmässä, jossa yksi maa hallitsee ja valtaa maailmanmarkkinoita, kaupankäynti ei voi olla oikeudenmukaista;

7. suhtautuu myönteisesti komission suunnitelmaan laatia kattava, järjestelmällinen ja säännöllisesti päivitetty arviointi EU:n kriittisimmistä riippuvuuksista arvoketjuissa ja kehottaa sisällyttämään arvioihin erittelyt haavoittuvuuksista, jotka voivat johtaa pullonkauloihin EU:ssa, mukaan lukien määrälliset tiedot

tuontikeskittymistä ja maailmanlaajuisista markkinaosuuksista maittain ja toimialoittain;

Ennaltaehkäisy monipuolistamisen, innovoinnin ja kilpailukyvyn avulla

8. painottaa, että taloudellista turvallisuutta ei pidä ymmärtää taloudellisena eristäytymisenä; toistaa, että yksi EU:n ensisijaisista keinoista vähentää rakenteellista haavoittuvuutta ulkoisille vaikutuksille ja häiriöille sekä pakottamiselle kriittisillä aloilla on suhtautua avoimesti kestävään kauppaan ja investointeihin sekä toimenpiteet, joilla on tarkoitus vastata epäoikeudenmukaiseen kilpailuun samoin kuin kumppanien, toimittajien, energiatuonnin ja kuljetusreittien monipuolistaminen; painottaa, että EU:n häiriönsietokyvyn ja taloudellisen turvallisuuden vahvistamisen olisi oltava yksiselitteisesti kaikkien EU:n kauppa- tai investointikumppanuuksien tavoite; korostaa, että EU:ssa tuotettujen vaihtoehtojen kysynnän edistäminen ja EU:hun sijoittautuneiden toimialakohtaisten ekosysteemien luominen ovat avainasemassa EU:n taloudellisen turvallisuuden uskottavassa rakentamisessa;

9. painottaa, että EU:n markkina-avoimuuden on perustuttava vastavuoroisuuden, luotettavuuden ja pakottamattomuuden periaatteille ja että avoimuus ei voi olla rajoittamatonta, kun on kyse perustavanlaatuisista turvallisuuseduista; korostaa, että EU:lla on huomattavia taloudellisia vahvuuksia, merkittävimpänä sen 18 biljoonan euron ja 450 miljoonan kuluttajan sisämarkkinat, sen johtoasema huipputeknologian valmistuksessa ja palveluissa, korkealla tasolla olevat standardit ja normit ja laadukkaat oppilaitokset ja tutkimus- ja kehitysohjelmat; korostaa, että näitä vahvuuksia olisi hyödynnettävä ulkoisen pakottamisen torjumiseksi erityisesti aloilla, joilla eurooppalaiset hyödykkeet tai teknologiat ovat välttämättömiä maailmanmarkkinoilla;

10. varoittaa, että yritysten kilpailukykyä heikentävä mikro- ja makrotaloudellinen ympäristö, muun muassa sisämarkkinoiden esteiden, tarpeettomien hallinnollisten rasitteiden, sääntelyn epävarmuuden, korkeiden energianhintojen, ylenmääräisen monimutkaisten lupamenettelyjen ja ali-investointien kaltaiset ominaisuudet, lannistavat innovointia ja heikentävät EU:n taloudellista häiriönsietokykyä ja turvallisuustavoitteita;

11. painottaa, että EU:n taloudellista turvallisuutta ei voida merkittävästi vahvistaa niin kauan kuin Euroopan talous on liian riippuvainen fossiilisten polttoaineiden tai uusiutuvan teknologian tuonnista; katsoo, että sellaisten vakaiden ja ennakoitavien vähähiilistämispolitiikkojen jatkaminen, joilla pyritään saavuttamaan nettonollatavoite ja lopettamaan fossiilisten polttoaineiden tuonti, edistää osaltaan taloudellista turvallisuutta ja parantaa EU:n kilpailukykyä; tähdentää, että merkittävästi lisääntyneet ja nopeutuneet investoinnit sähköistämiseen ja kiertotalouteen ovat

olennaisen tärkeitä, jotta voidaan vähentää EU:n strategisia riippuvuuksia ulkoisista toimijoista; kannustaa komissiota ottamaan käyttöön vahvoja ja laaja-alaisia kysyntäpuolen toimintapolitiikkoja, jotta voidaan lisätä energiasiirtymän kannalta keskeisten eurooppalaisten vähähiilisten strategisten hyödykkeiden, kuten vihreän teräksen, akkujen, uusiutuvien energialähteiden ja puolijohteiden, kysyntää; kehottaa lisäksi komissiota varmistamaan, että sama rakenteellisen riippuvuuden logiikka ei toistu eri muodossa vihreässä siirtymässä, ja asettamaan tämän vuoksi etusijalle EU:n tuotantokapasiteetin, strategisen varastoinnin ja hankinnan tehokkaan monipuolistamisen kriittisten raaka-aineiden ja puhtaan teknologian siirtymän kannalta olennaisten komponenttien hankinnassa;

12. korostaa, että kaikin tavoin toimivat ja yhdentyneet sisämarkkinat ovat taloudellisen turvallisuuden kulmakivi; painottaa, että syvempi yhdentyminen ja aidosti yhdenmukaistettujen tavara-, palvelu- ja pääomamarkkinoiden esteiden poistaminen ovat olennaisen tärkeitä EU:n pitkän aikavälin sosioekonomisen mallin, kilpailukyvyn ja turvallisuuden kannalta; katsoo, että investoiminen koulutukseen, innovointiin ja tutkimukseen ja kehitykseen on olennainen osa pitkän aikavälin strategiaa, jolla voidaan suojella EU:n taloudellista turvallisuutta;

13. pitää valitettavana EU:n liiallista riippuvuutta kolmansista maista kriittisten raaka-aineiden saatavuudessa, ja toteaa, että tällainen riippuvuus altistaa EU:n merkittäville geopoliittisille, taloudellisille ja toimitusketjuun liittyville haavoittuvuuksille; katsoo siksi, että kestävä ja strateginen ratkaisu olisi vahvistaa kotimaista häiriönsietokykyä, muun muassa strategisilla kotimaisen kaivostalouden ja jalostuksen hankkeilla, kohentamalla kierrätysvalmiuksia, parantamalla resurssitehokkuutta ja panemalla kiertotalousmallin kaikilta osin täytäntöön; kehottaa laatimaan kunnianhimoisen kiertotaloussäädöksen; kehottaa kannustamaan investointeja kriittiseen innovatiiviseen kiertoteknologiaan ja suojelemaan tällaisia investointeja;

14. korostaa, että taloudellisen turvallisuuden toimintapolitiikan keskeinen tavoite on suojella ihmisiä ulkoisten taloudellisten häiriöiden toteutumiselta, mukaan lukien toimitusketjuhäiriöt, energian hinnan nousut ja taloudellisten pakottamiskeinojen seuraukset; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että taloudellisen turvallisuuden toimenpiteiden sosiaalista vaikutusta arvioidaan järjestelmällisesti ja että ne eivät vaikuta suhteettomasti kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin;

15. muistuttaa, että kauppapolitiikka on unionin toimivaltaan kuuluva strateginen osa ja että sitä olisi käytettävä ennakoivasti suojaamaan EU:n turvallisuusetuja ja strategista autonomiaa; painottaa, että on luovuttava pääasiassa puolustautumiseen perustuvasta lähestymistavasta ja yhdistettävä ja otettava käyttöön nykyisiä

välineitä strategisemmalla ja enemmän eteenpäin katsovalla tavalla, esimerkiksi hyödyntämällä taloudellisia keskinäisiä riippuvuuksia tavoilla, jotka parantavat EU:n geopoliittista asemaa;

16. muistuttaa, että EU:n kaupan ja taloudellisen turvallisuuden toimintaohjelman tehokkuus riippuu kauppasääntöjen ja kauppa-, kumppanuus- ja assosiaatiosopimusten keskeisten lausekkeiden johdonmukaisesta soveltamisesta; kehottaa komissiota tässä yhteydessä tehostamaan toimiaan sen varmistamiseksi, että se noudattaa omia sitoumuksiaan ja velvoitteitaan kaikilta osin ja tuloksellisesti, erityisesti kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuuden osalta;

17. kehottaa komissiota saattamaan parhaillaan käytävät neuvottelut päätökseen ja soveltamaan edelleen aktiivisesti strategista ja kunnianhimoista lähestymistapaa kauppasopimusten ja alakohtaisten kumppanuuksien solmimisessa luotettavien kumppanien kanssa keskeisenä osana monipuolistamisstrategiaansa; katsoo, että kolmansien maiden toimittajien ja vientimarkkinoiden monipuolistamisen olisi perustuttava EU:n rakenteellisten haavoittuvuuksien selkeään arviointiin, jonka olisi myös oltava sen ohjenuora; painottaa, että on ensisijaisen tärkeää täydentää perinteisiä kattavia vapaakauppasopimuksia uusilla, ketterämmillä ja kohdennetuilla kauppa- ja investointikumppanuuksilla, joiden nimenomainen tarkoitus on vähentää tuonnin ja viennin riskejä kehittämällä turvallisia ja häiriönsietokykyisiä toimitusketjuja tietyillä suuririskisillä toimialoilla; korostaa, että tällaisiin kumppanuuksiin olisi kuuluttava velvoittavia sitoumuksia ja niissä olisi edellytettävä parlamentin täysimääräistä osallistumista ja avoimuutta parlamentin suuntaan koko neuvottelujen ajan sekä parlamentin hyväksyntää ratifiointiprosessissa;

18. korostaa EU:n ja Mercosurin välisen nykyaikaistetun assosiaatiosopimuksen strategista merkitystä EU:n taloudelliselle turvallisuudelle; tähdentää, että sopimuksella edistetään kriittisten raaka-aineiden saatavuuden monipuolistamista ja vahvistetaan häiriönsietokykyisiä arvoketjuja;

19. korostaa, että on strategisesti tärkeää edistää taloudellista ja kaupan yhteistyötä Intian kanssa, joka on yhä tärkeämpi valmistus- ja teknologiakeskus ja jonka rooli digitaalisten palvelujen ja kriittisten raaka-aineiden toimittajana kasvaa jatkuvasti;

20. painottaa, että on tärkeää nopeuttaa Indonesian, Filippiinien ja Thaimaan kaltaisten kumppanien kanssa parhaillaan käytäviä neuvotteluja vapaakauppasopimuksista, kun otetaan huomioon niiden kasvava rooli kriittisten mineraalien, elektroniikan ja puhtaan teknologian komponenttien tuotannossa; korostaa, että tarvitaan ennakoitavia kaupankäynnin kehyksiä, jotta voidaan löytää ratkaisuja vientirajoitusten ja toimituskeskittymien riskeihin ja kiinnittää EU tiiviimmin osaksi indopasifisen alueen teollisia arvoketjuja;

21. pitää myönteisenä, että kauppaneuvottelut Australian, joka on luotettava ja samanmielinen kauppakumppani, kanssa on saatettu loppuun; korostaa, että tämä sääntöihin perustuva kumppanuus on tärkeä, kun halutaan edistää toimitusten vakautta ja monipuolistaa toimitusketjuja, koska Australialla on merkittävät kriittisten raaka-aineiden varannot ja kaivos- ja jalostusteknologian tuotantoa; suhtautuu myönteisesti yhteistyön jatkamiseen, kun pyritään vastaamaan yhteisiin taloudellisen turvallisuuden haasteisiin, etenkin kun otetaan huomioon Australian ensi käden kokemus taloudellisiin pakottamiskeinoihin vastaamisesta;

22. kehottaa luomaan jäsennellyn taloudellisen turvallisuuden vuoropuhelun EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välille, jotta voidaan tehostaa kaupan, investointien seurannan ja toimitusketjun häiriönsietokyvyn koordinointia; kannattaa EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan tiiviimpää yhteistyötä kauppa- ja yhteistyösopimuksen nojalla, jotta voitaisiin ennakoida häiriöitä strategisilla aloilla;

23. tukee EU:n indopasifisen alueen yhteistyöstrategian sisältämää tavoitetta syventää taloudellista turvallisuutta koskevaa yhteistyötä aasialaisten kumppanien kanssa muun muassa vahvistamalla kumppanuuksia Kaakkois-Aasian maiden yhteistyöjärjestön jäsenmaiden kanssa sekä tiivistämällä vuorovaikutusta kattavaan ja edistykselliseen Tyynenmeren kumppanuussopimukseen osallistuvien kumppanien kesken;

24. kehottaa jäsenvaltioita ratifioimaan loputkin vapaakauppasopimukset;

25. kehottaa komissiota ehdottamaan sellaista kehittyvien maiden ja alueiden kanssa käytävää uudistettua ja kattavaa kauppa- ja investointivuoropuhelua, joka perustuu molempia osapuolia hyödyttäviin kumppanuuksiin ja kattaa muitakin alueita kuin markkinoille pääsyn laajentamisen ja luonnonvarojen hyödyntämisen; painottaa, että on tärkeää edistää paikallista ja alueellista arvon luomista kauppasopimusten puitteissa sekä alakohtaisia kumppanuuksia kehittämällä puhtaita ja kestäviä arvoketjuja ja samalla edistää osallistavaa ja kestävää kehitystä sekä varmistaa ympäristönormien ja työntekijöiden oikeuksien suojelu;

26. toteaa, että EU on tällä hetkellä riippuvainen Kiinasta noin 98 prosentissa harvinaisten maametallien toimituksiaan ja yli 90 prosentissa magnesiumin tuontiaan, että harvinaisten maametallien kotimainen kierrätysaste jää edelleen alle yhden prosentin ja että yli 60 prosenttia maailmanlaajuisesta litiumin jalostuskapasiteetista ja yli 85 prosenttia harvinaisten maametallien prosessivalmiuksista on keskittynyt yhteen ainoaan kolmanteen maahan; toteaa, että EU jää näin ollen kauas kriittisiä raaka-aineita koskevien tavoitteiden saavuttamisesta; korostaa, että on tärkeä tehdä tällä alalla sopimuksia samanmielisten maiden kanssa ja että

uusista kumppanuuksista käytäviä neuvotteluja on jatkettava, jotta voidaan kehittää EU:n toimitusketjujen häiriönsietokykyä;

27. painottaa, että kriittisten raaka-aineiden toimituslähteiden monipuolistamisen olisi oltava EU:n kauppapolitiikan strateginen tavoite, koska niiden merkitys vihreässä ja digitaalisessa siirtymässä ja puolustuksessa on ratkaisevan tärkeä; panee merkille, että vaikka EU:n kriittisiä raaka-aineita koskeva säädös on tärkeä askel EU:n häiriönsietokyvyn vahvistamisessa, se ei edelleenkään riitä ratkaisemaan keskeisiä haavoittuvuuksia, erityisesti jalostus- ja prosessivalmiuksien jatkuvaa keskittymistä rajalliseen määrään kolmansia maita; korostaa, että säädös perustuu ei-sitoviin vertailuarvoihin EU:n tasolla ja että kohdennetun rahoituksen ja vaikuttavien täytäntöönpanovalmiuksien saatavuus on edelleen rajoitettua;

28. suhtautuu myönteisesti REsourceEU-aloitteeseen, jolla vauhditetaan kotimaisten strategisten kaivos- ja jalostusvalmiuksien ja kierrätyksen rahoitusta; korostaa kuitenkin, että nämä edistämistoimet on yhdistettävä suojelu- ja kumppanuustoimenpiteisiin, jotta kriittisten raaka-aineiden arvoketjuun liittyvät riskit saadaan poistettua vuoteen 2030 mennessä; toteaa jälleen, että kriittisten raaka-aineiden luotettujen arvoketjujen pitkän aikavälin liiketoimintaedellytyksiä ja investointien kannattavuutta olisi sen vuoksi täydennettävä pohjahinnoilla ja ostotakuilla tiiviissä yhteistyössä samanmielisten maiden kanssa, sillä näin voidaan torjua riski, että kolmas maa käyttää monopoliasemaansa hyväkseen heikossa asemassa olevien kilpailijoidensa horjuttamiseksi; painottaa, että REsourceEU-aloitteesta on muodostuttava tuloksellinen väline nopeuttamaan kriittisiä raaka-aineita koskevassa säädöksessä asetettujen vuoteen 2030 ulottuvien tavoitteiden saavuttamista; korostaa, että EU ei pysty saavuttamaan vertailuarvojaan asetetussa määräajassa, mikäli louhinta-, jalostus- ja kierrätyshankkeita varten ei oteta käyttöön koordinoitua rahoitustukea aikataulun mukaisesti;

29. korostaa, että EU:n raaka-ainediplomatian olisi kriittisten raaka-aineiden osalta ulotuttava primääriraaka-aineiden louhintaa ja saatavuutta pidemmälle ja että siinä olisi puututtava järjestelmällisesti prosessointiin, jalostukseen ja tuotantoketjun loppupään liiketoimintaan, joissa strategiset haavoittuvuudet ja keskittymisriskit ovat edelleen erityisen vakavia;

Tunnistettujen riskien seuranta, hallinta ja lieventäminen

30. toteaa, että EU:n taloudellisen turvallisuuden vahvistaminen on avainasemassa unionin taloudellisen ja poliittisen suvereniteetin, sisämarkkinoiden eheyden, toimitusketjujen häiriönsietokyvyn ja EU:n yritysten taloudellisen elinkelpoisuuden sekä sen kansalaisten toimeentulon, muun muassa laadukkaiden työpaikkojen, turvaamisessa; korostaa, että kattavalla ja yhdennetyllä taloudellisen

turvallisuuden lähestymistavalla olisi pyrittävä vähentämään ulkoisia riippuvuuksia mutta myös luomaan strategista autonomiaa kriittisten raaka-aineiden, teknologian, energian, liikenteen, rahoituksen ja digitaalisen infrastruktuurin aloilla; kehottaa tämän vuoksi komissiota valtavirtaistamaan taloudellisen turvallisuuden osaksi kaikkea teollisuuspolitiikkaa, myös alan lainsäädäntöä ja toimitusketjujen riskinarviointeja, jotta varmistetaan yhtenäinen lähestymistapa;

31. toteaa, että tietyt kriittisen tärkeät taloudelliset riskit voivat laajuutensa, keskittymisensä, strategisen merkityksensä tai peruuttamattomuutensa vuoksi edellyttää kohdennettuja, nopeita ja päättäväisiä lieventäviä toimenpiteitä; korostaa, että tällaisissa tapauksissa toimenpiteisiin voi oikeutetusti sisältyä markkinoille pääsyn, taloudellisen toiminnan tai kolmansista maista tulevien investointien rajoituksia tai kieltoja EU:n keskeisten etujen ja yleisen järjestyksen turvaamiseksi; toteaa jälleen, että sisämarkkinoille pääsy on EU:n vaikutusvallan merkittävin tekijä, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään käänteisiä riippuvuuksia painostaakseen kolmansia maita poistamaan EU:lle asetetut lainvastaiset vientirajoitukset;

32. kannustaa komissiota ehdottamaan lisää toimenpiteitä taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvien riskien ehkäisemiseksi tai rajoittamiseksi; tukee tässä komission ehdotusta, että EU:n toimijoilta edellytettäisiin toimittajakannan monipuolistamista tietyillä suuririskisillä aloilla; katsoo, että tätä olisi laajennettava tulevaisuudessa niin, että toimijoita edellytetään myös monipuolistamaan toimitusmaita ja -alueita;

33. painottaa, että on kehitettävä tehokkaita välineitä taloudellisen turvallisuuden riskien varhaisvaiheen valvontaan, tunnistamiseen ja arviointiin arvoketjuissa suuririskisillä alueilla, jotta voidaan mahdollistaa nykyisten ja mahdollisten strategisten riippuvuuksien kartoittaminen ennakolta; korostaa, että jäsenvaltiot ja yksityinen sektori ovat keskeisiä kumppaneita riippuvuuksien tunnistamisessa ja arvioinnissa; kannattaa komission ehdotusta perustaa taloudellisen turvallisuuden tietokeskus, johon kootaan saatavilla olevat tiedot; kehottaa komissiota kehittämään välineitä talouden markkinaseurantatiedon jakamiseen kansainvälisten kumppaneiden kanssa, jotta voidaan ennakoida kolmansien maiden toimia, joilla välineellistetään riippuvuuksia EU:ta vastaan;

34. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön taloudellisen turvallisuuden vuotuisen tulostaulun, jolla arvioidaan järjestelmällisesti edistymistä taloudellisen turvallisuuden strategian tavoitteiden saavuttamisessa; korostaa, että tällaiseen mekanismiin olisi sisällyttävä selkeät ja mitattavissa olevat indikaattorit, jotka osoittavat muun muassa kriittisten riippuvuuksien vähentymisen toimialoittain, taloudellisen turvallisuuden kannalta merkityksellisten kaupan suojatoimien määrän ja vaihtoehtoisten toimittajien määrän kasvun; painottaa,

että vastuuvelvollisuuden varmistamisen ja tietoon perustuvien politiikkatoimien mukauttamisen kannalta on olennaisen tärkeää, että raportointi on avointa ja säännöllistä;

35. korostaa, että tällaisten toimenpiteiden olisi oltava oikeasuhtaisia ja ne olisi sovitettava riskin vakavuuteen ja pysyvyyteen, niiden olisi perustuttava selkeästi määriteltyihin riskirajoihin, objektiivisiin ja todennettavissa oleviin kriteereihin ja aiempiin arviointeihin ja niitä olisi jatkuvasti seurattava ja tarkasteltava uudelleen;

36. painottaa, että kuten komissio ehdottaa 3. joulukuuta 2025 annetussa yhteisessä tiedonannossa, nykyiset EU:n välineet, joilla on tarkoitus puuttua rakenteellisiin haavoittuvuuksiin, markkinoiden vääristymiin ja markkinaehtojen vastaiseen toimintaan, olisi tarvittaessa nykyaikaistettava ja niitä olisi käytettävä strategisesti ja päättäväisesti ja että tällaisten välineiden hajanainen, epäröivä tai epäjohdonmukainen käyttö heikentää niiden tuloksellisuutta, myös niiden pelotevaikutusta; kehottaa komissiota lyhentämään kaupan suojatoimien tutkinnan aikajanaa ja seuraamaan useiden maiden esimerkkiä, jotta olemassa olevia haitan uhkaa koskevia säännöksiä ja väliaikaisia toimenpiteitä hyödynnettäisiin enemmän, koska ne ovat molemmat ovat oikeudellisesti sallittuja mutta alikäytettyjä, ja estämään näin peruuttamaton vahinko EU:n teollisuudelle;

37. painottaa, että vaikka taloudellista turvallisuutta ei voida pitkällä aikavälillä saavuttaa omavaraisuutta tavoittelevilla tai protektionistisilla yleistoimenpiteillä, tällä hetkellä on toteutettava kiireellisesti kohdennettuja toimenpiteitä, joilla pyritään pysäyttämään teollisuuden katoaminen ja suojelemaan strategisia aloja EU:ssa kolmansien maiden halpatuonnin aiheuttamalta epäoikeudenmukaiselta kilpailulta muun muassa teräksen, kemikaalien, lääkkeiden, uusiutuvan energian ja ympäristöhyödykkeiden toimialoilla; kehottaa komissiota laatimaan toimintasuunnitelman suojaamaan niitä EU:n strategisia aloja, joita maailmanlaajuinen ylikapasiteetti eniten uhkaa;

38. katsoo, että kun tietyt merkittävät kolmansien maiden taloudet, erityisesti Kiina, laajentavat yhtä aikaa teollista kapasiteettiaan useilla strategisilla toimialoilla, syntyy systeeminen kilpailuhaaste, johon ei voida vastata riittävällä tavalla alakohtaisilla toimilla; katsoo, että tämänkaltaiset järjestelmäriskit edellyttävät järjestelmän kattavia vastatoimia, jotka kohdistuvat ylikapasiteettia laajasti aiheuttaviin rakenteellisiin olosuhteisiin, sen sijaan, että hallinnoitaisiin niiden seurauksia yksittäisillä markkinoilla;

39. suhtautuu myönteisesti 7. lokakuuta 2025 annettuun komission ehdotukseen asetukseksi maailmanlaajuisen ylikapasiteetin unionin teräsmarkkinoilla aiheuttamien kauppaan liittyvien kielteisten vaikutusten torjumisesta[11], koska siinä otetaan huomioon

---

11 COM(2025)0726.

elinkelpoisen eurooppalaisen teräsalan säilyttämisen strateginen merkitys; korostaa, että EU:n teräksentuotantokapasiteetin katoaminen aiheuttaisi peruuttamattoman riskin taloudelliselle turvallisuudelle; panee kuitenkin merkille, että ylikapasiteettiongelma ei rajoitu pelkästään teräs- ja alumiinialaan vaan moniin muihin aloihin, kuten kemikaalialaan ja muiden teräksestä ja alumiinista valmistettujen tuotteiden alaan; pitää huolestuttavana, että kaupan suojatoimia koskevat tutkimukset ovat turhan hitaita, resurssi-intensiivisiä ja tuotekohtaisia, joten ne eivät kohdistu riittävästi ylikapasiteetin aiheuttamiin vääristymiin, jotka vaikuttavat koko talouteen; toteaa, että EU:n olisi varustauduttava oikeilla välineillä, jotta se pystyy valvomaan systeemistä ylikapasiteettia koko arvoketjussa ja puuttumaan siihen;

Kauppapolitiikan välineet, täytäntöönpano ja pelotevaikutus

40. korostaa, että pelotevaikutus ja kilpailukyky heikkenevät, jos täytäntöönpanotoimet viivästyvät, ovat epäjohdonmukaisia tai niitä pidetään epävarmoina; kehottaa siksi komissiota varmistamaan oikea-aikaisen päätöksenteon, selkeät aktivointikriteerit ja ennakoitavissa olevat seuraukset sen jälkeen, kun taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvat riskit tai niiden uhka taikka sopimattomat menettelyt on todennettu;

41. korostaa, että EU:n kauppapolitiikan tehokas täytäntöönpano ja laajentuva taloudellisen turvallisuuden ulottuvuus edellyttävät riittäviä hallinnollisia ja teknisiä resursseja; kehottaa komissiota varmistamaan, että sen kauppapolitiikan ja taloudellisen turvallisuuden pääosastolla on riittävästi henkilöstöä, asiantuntemusta ja resursseja panna kaupan suojatoimet ja EU:n taloudellisen turvallisuuden strategia tehokkaasti täytäntöön; painottaa, että nykyisessä geotaloudellisessa tilanteessa olisi vahvistettava taloudelliseen turvallisuuteen liittyviä EU:n valmiuksia;

42. korostaa, että nykyisten kauppasääntöjen järjestelmällinen täytäntöönpano on EU:n ensisijainen ja oikeasuhtainen vastaus sääntöjen noudattamatta jättämiseen ja ennakkoedellytys uskottavalle taloudellisen turvallisuuden strategialle; pitää kuitenkin valitettavana, että nykyisten sääntöjen täytäntöönpano ei riitä ratkaisemaan ongelmaa; kehottaa siksi komissiota ottamaan käyttöön korkeampia polkumyyntitulleja, jotka vastaavat vertailukelpoisten kumppaneiden polkumyyntitulleja, jotta torjutaan kaupan vinoutumista ja polkumyyntiä EU:n markkinoilla; kehottaa lisäksi komissiota sisällyttämään ympäristö-, energia- ja työvoimakustannukset kolmansien maiden viejien polkumyyntimarginaalia koskeviin laskelmiin ja luopumaan alhaisemman tullin säännöstä, jota Maailman kauppajärjestö (WTO) ei edellytä;

43. toteaa, että polkumyynnin ja tukien vastaiset menettelyt ovat liian kapea-alaisesti kohdennettuja, liian resurssivaltaisia ja liian hitaita,

jotta niillä voitaisiin puuttua EU:n teollisuuteen nyt kohdistuvien kilpailuhaasteiden ja ylikapasiteetin laajuuteen ja rakenteelliseen luonteeseen;

44. korostaa, että häiriönsietokykyä koskevat EU:n tavoitteet, jotka kattavat kyvyn hallinnoida ekologisia, taloudellisia ja sosiaalisia siirtymiä kestävällä, tasapuolisella ja demokraattisella tavalla samoin kuin ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden sekä luonnonvarojen säilyttämisen, ovat iskostuneet lujasti EU:n primaarioikeuteen ja johdettuun oikeuteen; katsoo, että tämä oikeudellinen kehys tarjoaa vankan ja pitkälti hyödyntämättömän perustan tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen XX artiklan mukaisiin yleisiin poikkeuksiin vetoamiseksi; kehottaa komissiota hyödyntämään kattavammin ja järjestelmällisemmin XX artiklan poikkeuksia, jos EU:n toimenpiteet, joilla pyritään saavuttamaan nämä legitiimit politiikkatavoitteet, riitautetaan WTO:n puitteissa;

45. kehottaa komissiota ehdottamaan muutoksia nykyisiin välineisiin, jotta mahdollistetaan aktiivisempi, strategisempi ja koordinoidumpi käyttö, ja ehdottamaan uusia välineitä, jos EU:n nykyisten välineiden tehokkuudessa on havaittu selvä ja todistettavissa oleva puute; kehottaa keventämään taloudellista turvallisuutta koskevaa nykyistä ja tulevaa lainsäädäntöä ja aloitteita;

46. korostaa, että taloudelliseen pakottamiseen liittyvän EU:n reaktion uskottavuus riippuu ennen kaikkea siitä, onko se halukas määrittämään ja luokittelemaan pakottamisen muodollisesti ja oikea-aikaisesti ja näin ollen käynnistämään sellaisen prosessin, jolla tuetaan sekä pelotetta että neuvotteluvoimaa; pitää pakottamistoimien vastaista välinettä kaikkein tarkoituksenmukaisimpana välineenä EU:n vahvuuksien hyödyntämiseksi tältä osin; painottaa, että väline olisi otettava käyttöön pakottamistilanteessa tai sen uhatessa ja että samanaikaisesti olisi tutkittava kaikkia keinoja jännitteiden purkamiseksi siten, että vastatoimia otettaisiin käyttöön viimeisenä keinona;

47. kehottaa komissiota vahvistamaan kiireellisesti EU:n pelotevalmiuksia; kehottaa komissiota kehittämään ennakoivan strategian, jolla vastataan EU:n taloudelliseen riippumattomuuteen kohdistuviin uhkiin, mukaan lukien sen taustalla oleva kriittinen infrastruktuuri; painottaa, että tällaisen strategian avulla on voitava nopeasti ja tehokkaasti estää ulkomaisia toimijoita toteuttamasta uhkauksiaan, siten että hyödynnetään EU:n koko vastatoimivälineistöä;

48. painottaa, että jollei täytäntöönpanolla ja dialogilla saada muutettua käyttäytymistä, EU:n toimissa olisi noudatettava asteittaista, oikeasuhtaista ja peruutettavissa olevaa eskalointimallia, joka mahdollistaa paineen lisäämisen hallitusti samalla kun säilytetään oikeusvarmuus ja uskottavat vaihtoehdot jännitteiden purkamiseksi;

kehottaa komissiota toimimaan tässä päättäväisemmin ja muistuttaa, että toimenpiteet, joilla ei pystytä muuttamaan vahingollista tai pakottamiskäyttäytymistä, saattavat heikentää EU:n kauppapolitiikan uskottavuutta ja vaikutusvaltaa ja että alkuvaiheessa saatetaan joutua maksamaan korkea poliittinen hinta asiaan puuttumisesta pystymättä kuitenkaan palauttamaan tasapuolisia toimintaedellytyksiä;

49. kehottaa komissiota varmistamaan, että täytäntöönpanovälineiden ja kaupan suojatoimien sekä pakottamistoimien vastaisten välineiden soveltamista koordinoidaan johdonmukaisessa toimintakehyksessä koordinoidusti jäsenvaltioiden ja talouden toimijoiden kanssa; kehottaa lisäksi komissiota tarkastelemaan sellaisen EU:n tason taakanjakomekanismin kehittämistä, jolla autetaan jakamaan taloudellisen pakottamisen vastaisten kansallisten toimien kustannukset ja varmistamaan poliittinen yhteenkuuluvuus ja talouden häiriönsietokyky kauppajännitteiden kärjistyessä;

50. korostaa, että EU:n julkista rahoitusta koskeva toimivalta on EU:n keskeinen vahvuus; katsoo, että EU:n julkisia varoja ei pitäisi käyttää, ellei sillä todistettavasti vahvisteta EU:n suvereniteettia ja häiriönsietokykyä; kehottaa komissiota hyödyntämään tätä vahvuutta ja luomaan rahoituksen keskeyttämisen välineen, jonka avulla voidaan nopeasti rajoittaa EU:n rahoituksen saatavuutta tilanteissa, joissa kolmannet maat toteuttavat EU:n taloudellista turvallisuutta heikentäviä toimenpiteitä;

51. painottaa tarvetta varmistaa puolustukseen liittyvässä tuotannossa käytettävien kriittisten komponenttien, raaka-aineiden ja mahdollistavien teknologioiden suojattu ja keskeytymätön saatavuus; korostaa, että kaksikäyttöalojen toimitusketjun haavoittuvuudet voivat vaikuttaa suoraan EU:n operatiiviseen valmiuteen ja talouden häiriönsietokykyyn;

52. korostaa, että lisääntyvät yhteydet siviilialan innovaatioiden ja puolustussovellusten välillä edellyttävät yhteistä lähestymistapaa kaksikäyttöalojen seulontaan, vientivalvontaan ja investointien valvontaan, jotta estetään arkaluonteisen teknologian tahattomat siirrot ja säilytetään samalla EU:n kilpailukyky;

53. korostaa EU:n kaksikäyttötuotteiden vientivalvontakehyksen rakenteellisia rajoituksia, erityisesti sen riippuvuutta hitaasti toimivista monenvälisistä järjestelmistä, sen rajallisia valmiuksia ennakoida kehittyviä ja nopeasti kehittyviä teknologioita ja reagoida niihin sekä hajanaista täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa;

54. katsoo, että nykyinen vientivalvontakehys on jäsenvaltioiden erilaiset kansalliset toimintapolitiikat ja toimenpiteet yhdistävä kokoelma ja että se ei ole tehokas, johdonmukainen ja nopea, mikä olisi tarpeen nykyiseen geotaloudelliseen tilanteeseen reagoimiseksi; korostaa, että olemassa olevien kansallisten vientivalvontapolitiikkojen

uudistaminen ja kehittäminen on tarpeen kiireellisesti EU:n taloudellisen turvallisuuden takaamiseksi; painottaa tarvetta kehittää yhdenmukaistettu vientivalvontajärjestelmä EU:n tasolla; painottaa, että vientivalvonnan yhdenmukaistaminen kansainvälisten kumppanien kanssa vahvistaisi merkittävästi EU:n taloudellista turvallisuutta;

55. suhtautuu myönteisesti EU:n kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaluettelon viimeaikaisiin päivityksiin Wassenaarin järjestelyn puitteissa sovitun luettelon mukaisesti, vaikka Venäjä käytti veto-oikeuttaan järjestelyn suhteen; kehottaa tarkistamaan kiireellisesti asetusta (EU) 2021/821[12], jotta EU voi puhua yhdellä äänellä vientivalvonnasta, ja ottamaan käyttöön yhdenmukaisen valvonnan kaikkialla EU:ssa säilyttäen samalla kansainvälisen yhdenmukaistamisen ja oikeusvarmuuden toiminnanharjoittajien kannalta; kehottaa tässä yhteydessä perustamaan komissioon yhteistä taloudellista turvallisuutta koskevaa politiikkaa käsittelevän konsolidoidun yksikön, jotta voidaan vastata taloudellisen turvallisuuden muuttuviin haasteisiin, jotka aiheutuvat kolmansien maiden jatkuvasti harjoittamasta EU:n vientivalvonnan ja pakotteiden kiertämisestä; katsoo, että jäsenvaltioiden tiedusteluyhteisön olisi tuettava tätä yksikköä parantamalla reaaliaikaisen tiedustelutiedon saatavuutta kiertämisverkostoista ja reaaliaikaisen tiedustelutiedon jakamisvalmiuksia teollisuuden kanssa, jotta voidaan tunnistaa uudet kiertämistaktiikat; toteaa lisäksi, että sille olisi annettava valtuudet toteuttaa vientivalvontaa ja resurssit teknologian kehittämiseen, analysointiin ja kansainväliseen koordinointiin sekä valtuudet ottaa käyttöön vankkoja todentamisjärjestelmiä ja toimitusketjun seurantateknologioita;

56. korostaa, että EU:n yhteisessä turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa olisi varmistettava johdonmukaisuus EU:n taloudellisen turvallisuuden tavoitteiden kanssa; korostaa, että strategiset riippuvuudet, toimitusketjun haavoittuvuudet ja taloudellinen pakottaminen vaikuttavat yhä enemmän suoraan turvallisuuteen ja kohdistuvat Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan valmiuksiin; kehottaa sisällyttämään taloudelliseen turvallisuuteen liittyvät näkökohdat järjestelmällisesti EU:n strategisiin toimintapolitiikkoihin, puolustussuunnitteluun ja kriisinhallintamekanismeihin, jotta vahvistetaan EU:n varautumista ja häiriönsietokykyä entistä riitaisammassa geopoliittisessa ympäristössä;

---

12 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/821, annettu 20. toukokuuta 2021, kaksikäyttötuotteiden vientiä, välitystä, teknistä apua, kauttakulkua ja siirtoa koskevan unionin valvontajärjestelmän perustamisesta (EUVL L 206, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

Investoinnit, pääomavirrat ja strategiset riskit

57. suhtautuu myönteisesti teollisuutta vauhdittavan säädöksen parissa parhaillaan tehtävään lainsäädäntötyöhön ja korostaa sen mahdollisuuksia vaikuttaa EU:n taloudellisen turvallisuuden tavoitteisiin; katsoo, että tällä säädöksellä voitaisiin merkittävästi vähentää strategisia riippuvuuksia ja parantaa EU:n kykyä selviytyä ulkoisista häiriöistä ja pakottamisesta;

58. painottaa, että EU:n strategisesti arkaluonteisilla aloilla rahoittamat ohjelmat olisi suunniteltava ja pantava täytäntöön siten, että niillä hyödytetään ensisijaisesti investointeja, joilla vahvistetaan Euroopan teollisuuden kapasiteettia, teknologista kehitystä ja arvonluontia EU:ssa; korostaa, että EU:n rahoituksen saatavuuteen näillä aloilla olisi sovellettava asianmukaisia takeita ja ehtoja, joilla varmistetaan, että tuensaajat eivät aiheuta taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä ja että rahoitetuilla toimilla edistetään tehokkaasti EU:n pitkän aikavälin häiriönsietokykyä ja strategisia etuja;

59. korostaa, että tarvitaan myös toimenpiteitä, joilla kannustetaan valmistusteollisuutta EU:ssa, jotta EU:sta voidaan tehdä välttämättömämpi kriittisissä toimitusketjuissa ja pullonkaulakohdissa; suhtautuu myönteisesti nettonollateollisuutta koskevassa säädöksessä[13] asetettuihin häiriönsietokykyä koskeviin vaatimuksiin ja korostaa, että on tärkeää yhdistää ne luotettavien toimittajien kiintiöihin, jotta voidaan myös kannustaa vaihtoehtoisia EU:hun sijoittautuneita toimittajia ja saavuttaa nettonollateollisuutta koskevassa säädöksessä asetetut valmistustavoitteet;

60. painottaa, että strategisiin aloihin liittyviä julkisia hankintoja koskevia päätöksiä olisi käytettävä keinona vahvistaa EU:n teollisuuden kapasiteettia, toimitusvarmuutta ja taloudellista turvallisuutta; korostaa, että mahdollisuuksiin saada näiden alojen julkisia sopimuksia ja niihin liittyvää EU:n tukea olisi sovellettava selkeitä tukikelpoisuusehtoja, joilla varmistetaan, että osallistuvat yhteisöt eivät aiheuta taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä;

61. painottaa tarvetta käsitellä keskeisten alojen vastavuoroisen pääsyn puutetta julkisissa hankinnoissa; kehottaa käyttämään tehokkaasti EU:n välineitä suhteessa kolmansiin maihin, jotta voidaan vastata rajoittaviin tai syrjiviin hankintatoimenpiteisiin tasapuolisten toimintaedellytysten periaatteen pohjalta;

---

13 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1735, annettu 13. kesäkuuta 2024, Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehyksestä ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).

62. muistuttaa, että rajatylittävät investoinnit ja pääomavirrat ovat tärkeitä kasvun, innovoinnin ja kilpailukyvyn edistäjiä EU:ssa; toteaa, että EU:n scale-up-yritykset, jotka tarvitsevat yli miljardin euron rahoituksen, joutuvat usein lähtemään EU:sta pääoman turvaamiseksi; kehottaa siksi komissiota saattamaan kiireellisesti päätökseen pääomaunionin ja kehottaa Euroopan kilpailukykyrahastoa korvaamaan tämän scale-up-yritysten rahoitusvajeen; toteaa kuitenkin, että investoinnit voivat myös aiheuttaa riskejä, kun arkaluonteisten omaisuuserien, teknologioiden tai kriittisen infrastruktuurin hallinta, niihin vaikuttaminen tai niiden saatavuus keskittyy kolmansiin maihin;

63. painottaa ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa koskevan tarkistetun asetuksen merkitystä keskeisenä taloudellisen turvallisuuden välineenä ja kehottaa soveltamaan sitä johdonmukaisesti, tehokkaasti ja tinkimättömästi kaikissa jäsenvaltioissa, muun muassa kattavien kansallisten seurantamekanismien, selkeiden aikataulujen ja kansallisten viranomaisten ja komission välisen tehostetun yhteistyön ja tietojenvaihdon avulla, sekä kehottaa toteuttamaan tehokkaita jatkotoimia, jos riskejä havaitaan; kehottaa komissiota hyödyntämään tarkistetussa asetuksessa säädettyjä säännöksiä täysimittaisesti ja ennakoivasti ja varmistamaan, että kriittisten teknologioiden luetteloa tarkastellaan jatkuvasti ja päivitetään säännöllisesti;

64. kehottaa soveltamaan ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan johdonmukaisempaa ja koordinoidumpaa eurooppalaista lähestymistapaa, jota tuetaan kurinalaisemmalla täytäntöönpanolla EU:n tasolla ja markkinoillepääsyä koskevilla vankemmilla ja selkeästi määritetyillä ehdoilla; kehottaa tältä osin toteuttamaan myös ulkomaisten suorien sijoitusten tehokkaita seurantamekanismeja, joihin sisältyy taloudellisen turvallisuuden indikaattoreita, kuten yhteisyritykset, teknologian siirto eurooppalaisille yhteisöille, ostosopimukset, joissa ulkomainen investointikumppani sitoutuu ostamaan tietyn osuuden tuotannosta, työntekijöiden rekrytointi EU:sta ja integrointi EU:n arvoketjuihin;

65. ilmaisee syvän huolensa kiihtyvästä tahdista, jolla suuret EU:n ulkopuoliset teknologiayritykset vahvistavat markkinavoimaansa tekoälyn ja kvanttiteknologian aloilla; kehottaa komissiota arvioimaan, onko EU:n nykyisillä mekanismeilla riittävät valmiudet havaita, arvioida ja tarvittaessa pysäyttää ei-perinteiset liiketoimet, kuten vuokra- ja lisenssijärjestelyt (HALO), jotka heikentävät EU:n taloudellista turvallisuutta strategisesti arkaluonteisilla aloilla kiertämällä sulautumista koskevia ilmoittamiskynnysarvoja ja ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa;

66. panee merkille Japanissa saadut kokemukset maan taloudellisen turvallisuuden kehyksen vahvistamisesta harvinaisiin maametalleihin liittyneiden vuonna 2010 ilmenneiden häiriöiden seurauksena ja toteaa, että tilanne paljasti strategiset riskit, jotka liittyvät liialliseen

riippuvuuteen yhdestä toimittajasta; korostaa Japanin talous-, kauppa- ja teollisuusministeriön roolia mallina investointien seurantaa, vientivalvontaa ja teollisuuden häiriönsietokykyä koskevien toimenpiteiden koordinoinnissa;

67. kehottaa EU:ta ottamaan oppia Yhdysvaltojen ulkomaisia investointeja käsittelevän valiokunnan roolista investointien seurantaan ja kriittisten teknologioiden suojaamiseen liittyvän johdonmukaisen ja koordinoidun lähestymistavan varmistamisessa eri virastoissa ja laitoksissa;

68. korostaa, että investoinnit kriittiseen infrastruktuuriin edellyttävät erityistä valppautta, koska muutokset omistuksessa, hallinnossa tai toiminnallisessa määräysvallassa voivat vaikuttaa suoraan turvallisuuteen ja toimitusten jatkuvuuteen ja että tämä pitää paikkansa erityisesti, kun on kyse suurista kuljetus- ja logistiikkakeskuksista, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä ulkomaankaupan ja sotilaallisen liikkuvuuden sekä energian tuotanto-, siirto-, jakelu- ja varastointi-infrastruktuurin kannalta; on erittäin huolissaan siitä, että EU:n kriittisen infrastruktuurin riippuvuus suuririskisistä toimittajista kasvaa; toteaa, että EU on korvannut riippuvuutensa fossiilisista polttoaineista riippuvuudella puhtaan teknologian ja erityisesti tuuli-, aurinko- ja akkuteknologian tuonnista suuririskisistä kolmansista maista, ja että niissä on usein etävalvonta- ja -päivitysvalmiudet, minkä seurauksena syntyy huomattavasti suurempia riskejä tietojen varastamisesta, järjestelmän häiriöistä tai etäyhteyden välityksellä tapahtuvasta häirinnästä energiaverkoissa, liikennejärjestelmissä ja muussa kriittisessä infrastruktuurissa; katsoo, että tällaiset rakenteelliset riippuvuudet altistavat EU:n taloudelliselle pakottamiselle ja turvallisuushaavoittuvuuksille aikana, jolloin geopoliittinen kilpailu kiristyy, ja kehottaa EU:ta tavoittelemaan aiempaa suurempaa riippumattomuutta näillä aloilla; suhtautuu myönteisesti kyberturvallisuussäädöksen[14] tarkistamiseen mahdollisuutena varmistaa, että kaikkia kriittisen infrastruktuurin toiminnanharjoittajia kielletään käyttämästä suuririskisten toimittajien valmistamia tai niiden lisensoimaa teknologiaa käyttäviä järjestelmiä, joissa on etävalvontavalmiudet;

69. pitää välttämättömänä, että komissiolla on EU:n taloudellisen turvallisuuden varmistamisessa vahvempi rooli, joka on verrannollinen EU:n yksinomaiseen toimivaltaan yhteisen kauppapolitiikan alalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan nojalla; viittaa tältä osin ulkomaisista tuista

---

14 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/881, annettu 17. huhtikuuta 2019, Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto ENISAsta ja tieto- ja viestintätekniikan kyberturvallisuussertifioinnista sekä asetuksen (EU) N:o 526/2013 kumoamisesta (kyberturvallisuusasetus) (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/881/oj).

annettuun asetukseen[15] tehokkaana ja vaikuttavana EU-tason välineenä, jolla suojataan sisämarkkinoita vääristymiltä, ja korostaa sen merkittävää pelotearvoa; pitää ratkaisevan tärkeänä, että komissio on viime kädessä vastuussa ulkomaisten suorien sijoitusten sallimisesta tai estämisestä EU:ssa, jos ne aiheuttavat taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä; varoittaa, että tällaisten päätösten jättäminen jäsenvaltioille aiheuttaa riskin kilpailemisesta alhaisimmalla sääntelytasolla, minkä myötä kilpailu EU:hun suuntautuvista investoinneista johtaa siihen, että yksittäiset jäsenvaltiot hyväksyvät liiketoimia, jotka vahingoittavat EU:n yhteisiä etuja; kehottaa komissiota hyödyntämään kaikilta osin ja määrätietoisesti ulkomaisista tuista annetun asetuksen mukaisia toimivaltuuksiaan muun muassa viran puolesta tehtävien tutkintojen välityksellä, jotta voidaan puuttua uusiin kiertämiskäytäntöihin, kuten tulleihin liittyvien toimintojen siirtämiseen ulkomaille, jolloin viejät hankkivat tai perustavat tuotantolaitoksia kolmansissa maissa tai EU:ssa hankkiakseen uuden alkuperän hyödykkeille ja välttääkseen siten EU:n olemassa olevat polkumyynti- tai tasoitustullit tai saavuttaakseen monopoliaseman unionin markkinoilla;

70. korostaa, että taloudelliselle turvallisuudelle aiheutuu riskejä myös silloin, kun ulkomaille suuntautuvat investoinnit, strategiset kumppanuudet tai yritysten uudelleenorganisointi mahdollistavat arkaluonteisten teknologioiden, tuotantovalmiuksien tai teknisen taitotiedon siirtämisen EU:n ulkopuolelle tai niiden kehittämisen tai skaalaamisen EU:n ulkopuolella, muun muassa uutta toimintaa luovien greenfield-investointien, yhteisyritysten, lisenssijärjestelyjen, sopimusvalmistuksen tai keskeisen tutkimus-, kehitys- ja valmistustoiminnan siirtämisen kautta; korostaa, että tällaiset siirrot voivat heikentää EU:n pitkän aikavälin teollista perustaa tai teknologista johtoasemaa;

71. panee merkille ulkomaille suuntautuvia investointeja koskevat komission suositukset ja painottaa tarvetta luoda EU:n tasolla yhteisymmärrys mahdollisista riskeistä, jotka aiheutuvat investoinneista, kumppanuuksista tai yritysten rakennemuutoksista; korostaa sellaisen kohdennetun, riski- ja näyttöperusteisen ja oikeasuhteisen lähestymistavan merkitystä, joka rajoittuu selkeästi tunnistettuihin ja tarkasti määritettyihin riskeihin, jotta vältetään legitiimiin taloudelliseen toimintaan kohdistuvat tahattomat heijastusvaikutukset ja jotta varmistetaan, että EU:n kilpailukyky, innovointikapasiteetti ja legitiimi osallistuminen globaalitalouteen eivät heikkene; kehottaa komissiota ehdottamaan ulkomaille suuntautuvien investointien seurantakehystä, jolla pyritään

---

15 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2560, annettu 14. joulukuuta 2022, sisämarkkinoita vääristävistä ulkomaisista tuista (EUVL L 330, 23.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj).

puuttumaan mahdollisimman nopeasti kriittisen teknologiavuodon riskeihin;

72. korostaa, että EU:n on taloudellisen turvallisuutensa takaamiseksi säilytettävä tosiasiallinen määräysvaltansa, päätöksentekokykynsä ja toiminnallinen riippumattomuutensa tai strateginen korvaamattomuutensa kriittisten teknologioiden alalla, erityisesti kun on kyse kehittyneistä puolijohteista ja mikroelektroniikasta, pilvi- ja datainfrastruktuurista, tekoälystä ja suurteholaskennasta, kvanttiteknologiasta, edistyneestä robotiikasta, avaruus- ja satelliittijärjestelmistä, kyberturvallisuus- ja salausteknologioista sekä keskeisestä energiateknologiasta, koska ne ovat Euroopan teknologisen ja taloudellisen riippumattomuuden keskeisiä pilareita; kehottaa komissiota varmistamaan, että näiden alojen investointeihin liittyviä riskejä arvioidaan ja käsitellään kohdennetusti ja luottamuksellisesti;

73. painottaa, että EU:n olisi osallistuttava täysimittaisesti uusiin puolijohteiden alan koordinointikehyksiin; korostaa, että EU on tällä hetkellä aliedustettuna tällaisissa järjestelyissä huolimatta joidenkin EU:n yritysten strategisesta roolista maailmanlaajuisissa puolijohteiden alan toimitusketjuissa;

74. korostaa, että strategisesti arkaluonteisilla aloilla henkinen omaisuus ja teollinen taitotieto ovat keskeisiä strategisia voimavaroja, joiden valvonta ja sijainti ovat olennaisen tärkeitä EU:n taloudelliselle turvallisuudelle; korostaa, että julkiseen tukeen, hankintapäätöksiin ja ulkomaisia investointeja koskeviin lupiin olisi sisällyttävä suojatoimia, joilla varmistetaan, että EU:ssa tuotettu tai kehitetty kriittisen tärkeä henkinen omaisuus pysyy tosiasiallisesti kytkeytyneenä EU:hun eikä sitä siirretä sen ulkopuolelle tavoilla, jotka heikentävät EU:n teknologista johtoasemaa ja teollisia valmiuksia;

75. painottaa, että taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvia riskejä voi aiheutua myös investoinnin toteuttamisen jälkeen, ja korostaa tarvetta toteuttaa investointien jälkeisiä tapahtumia, kuten hallintaa, strategista päätöksentekoa ja kriittisten teknologioiden tai taitotiedon mahdollista siirtoa, koskevaa tehokasta seurantaa ja riskinarviointia, jotta varmistetaan, että EU:n investointien seurantakehyksen tavoitteet saavutetaan kaikilta osin;

Taloudellinen turvallisuus alakohtaisissa politiikoissa

76. pitää meriliikennereittejä, -satamia ja -logistiikkapalveluja kriittisinä taloudellisen turvallisuuden voimavaroina ja painottaa, että merenkulun vapauden turvaamisen olisi oltava EU:n keskeinen diplomaattinen ja sotilaallinen tavoite; kehottaa vahvistamaan EU:n tason valmiussuunnittelua ja koordinoituja valmiusmekanismeja, jotta voidaan puuttua pitkittyneisiin häiriöihin, jotka vaikuttavat merkittäviin merenkulun pullonkauloihin, kuten Hormuzinsalmeen;

77. kehottaa luomaan EU:n lentorahdin häiriönsietokykyä koskevan mekanismin välttämättömiä hyödykkeitä (esimerkiksi lääkintätarvikkeita ja kriittisiä komponentteja) varten ja sisällyttämään siihen kapasiteetin nopean käyttöönoton ja yksinkertaistetut lupamenettelyt kriisiaikoina;

78. kehottaa omaksumaan rautateiden tavaraliikennekäytäviin strategisen lähestymistavan, jossa asetetaan etusijalle EU:n sisäisen tavaraliikenneverkoston vahvistaminen ja integrointi, jotta voidaan puuttua nykyisiin pullonkauloihin ja tehottomuuteen ja samalla tukea monipuolisia ja häiriönsietokykyisiä yhteyksiä kolmansiin maihin, myös Euroopan ja Aasian välisillä reiteillä; korostaa tarvetta toteuttaa riskiarviointeja rautateiden tavaraliikennettä tukevista liikenteenharjoittajista, digitaalisista järjestelmistä ja käytäväinfrastruktuurista;

79. toteaa, että merenkulun vakuutusmaksuista ja riskiluokituksista voi tulla tosiasiallisia kaupan esteitä kriisiaikoina; kehottaa tekemään EU:n tasolla yhteistyötä vakuutuksenantajien, luokitustoimijoiden ja varustamoiden kanssa, jotta varmistetaan kriittisten kuljetusten jatkuvuus ja estetään manipulointi pakottamistoimien välityksellä;

80. kehottaa tehostamaan meriliikenne- ja konttitietojen käyttöä pakottamistoimien, niiden kiertämisen ja laittomien siirtojen havaitsemiseksi, mukaan lukien EU:n parannetut valmiudet tunnistaa poikkeavia reititysmalleja ja jälleenlaivauskeskuksia, joita käytetään pakotteiden kiertämiseen;

81. panee tyytyväisenä merkille, että osana EU:n tullikoodeksin uudelleensuunnittelua on otettu käyttöön EU:n kriisivaiheen tulli- ja rajavalvonnan ”pikakaista”, jota sovelletaan kriittisiin tuotantopanoksiin ja välttämättömiin hyödykkeisiin, ja toteaa, että se on määrä aktivoida merkittävien häiriötilanteiden aikana ja että siinä on yhdenmukaistettuja kriteerejä, jotta vältetään hajanaisuus eri jäsenvaltioissa;

82. kehottaa vahvistamaan EU:n kykyä sietää maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmän (GNSS) laajamittaisia häiriöitä, kuten ilmailuun vaikuttavaa häirintää ja manipulointia, ottamalla käyttöön varanavigointiprotokollia ja turvallisia paikannusvaihtoehtoja sekä vankkoja havaitsemis- ja lieventämisjärjestelmiä, mukaan lukien tarvittaessa tekoälyä hyödyntävät valmiudet kriittisissä toiminnoissa;

83. varoittaa, että Euroopan suurilla lentoasemilla havaitut toistuvat droonihyökkäykset ovat paljastaneet vakavia haavoittuvuuksia Euroopan ilmatilassa ja aiheuttaneet merkittäviä häiriöitä lentoliikenteen ja rahtikuljetusten reiteillä; painottaa, että kriittisen infrastruktuurin, kuten lentoliikenteen solmukohtien, suojaamista on pidettävä taloudellisen turvallisuuden painopisteenä, ja toteaa, että se edellyttää koordinoituja EU-tason toimenpiteitä, joilla ehkäistään kriittisen liikenneinfrastruktuurin operatiivisia häiriöitä;

84. painottaa, että kriittistä energiainfrastruktuuria, kuten nesteytetyn maakaasun (LNG) terminaaleja, rajayhdysjohtoja, varastointia ja sähköverkkoja, on kohdeltava taloudellisen turvallisuuden voimavarana ja että omistusta, valvontaa ja keskeisiä palveluntarjoajia on seurattava tarkemmin, kuten ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaa koskevassa tarkistetussa asetuksessa määrätään;

85. kehottaa laatimaan kohdennetun EU:n suunnitelman suuririskisten riippuvuuksien vähentämiseksi ydinpolttoainekierrossa, mukaan lukien monipuolistamista ja kiireellisiä hankintoja koskevat koordinoidut protokollat;

86. panee merkille, että EU:n viimeaikaiset laajamittaiset sähkökatkot paljastivat haavoittuvuuksia sekä verkon vakaudessa että kriittistä energiainfrastruktuuria tukevissa digitaalisissa valvontajärjestelmissä ja niillä oli välitön kaskadivaikutus talouteen ja riski riippuvuuteen kolmansista maista kasvoi;

87. korostaa, että EU:n datakeskusten kapasiteetti ei edelleenkään riitä vastaamaan suurteholaskennan nopeasti kasvavaan kysyntään, koska Euroopan osuus maailmanlaajuisesta hyperskaalan datakeskuskapasiteetista on vain noin 15 prosenttia, vaikka kysynnän kasvu nousee kaksinumeroisiin lukuihin vuosittain;

88. korostaa, että on tärkeää tehostaa omistus-, toiminta- ja huoltosopimusten seurantaa merenalaisten kaapeleiden, rantautumisasemien ja keskeisten internetkeskusten osalta, sillä ne ovat strategisia voimavaroja;

89. kehottaa suojautumaan kohdennetusti strategisten digitaalisten startup-yritysten joutumiselta vihamielisten tahojen haltuun, mukaan lukien vähemmistöosuuksien, vaihtokelpoisten välineiden ja henkisen omaisuuden siirtojärjestelyjen seuranta, ja varmistamaan samalla riittävät korkean tason kanavat EU:n investoinneille;

90. panee huolestuneena merkille, että jäsenvaltioiden edistymisestä 5G-kyberturvallisuutta koskevan EU:n välineistön täytäntöönpanossa annetun toisen kertomuksen mukaan 14 jäsenvaltiota ei ole vielä asettanut rajoituksia suuririskisille toimittajille, ja toteaa, että tämä aiheuttaa merkittäviä turvallisuushaavoittuvuuksia; suhtautuu myönteisesti kyberturvallisuusasetuksen tarkistamista koskevassa ehdotuksessa esitettyyn riskilähtöiseen lähestymistapaan ja kurinalaisempaan täytäntöönpanoon suuririskisissä tapauksissa;

91. painottaa, että EU:n taloudellisen turvallisuuden vahvistaminen edellyttää, että huipputeknologia-aloilla toimivia EU:n yrityksiä suojellaan pakottamiselta ja että niitä tuetaan edistämällä tasapuolisia toimintaedellytyksiä;

92. korostaa, että EU:n digitaalinen sääntelykehys on sen riippumattomuuden peruspilari; painottaa, että tämän kehyksen

täytäntöönpano on pidettävä vapaana ulkoisista paineista tai uhkailulta vastatoimilla, joiden takana on kauppariitoja;

93. suhtautuu myönteisesti tuleviin ehdotuksiin EU:n kvanttisäädökseksi, pilvipalveluja ja tekoälyä edistäväksi säädökseksi ja sirusäädöksen tarkistamiseksi; korostaa, että niiden tehokkuus riippuu vahvasta kauppa- ja investointiulottuvuudesta, mukaan lukien toimenpiteet, joilla tuetaan skaalaamista ja markkinoille saattamista sekä helpotetaan pääsyä globaaleihin arvoketjuihin ja kumppanuuksia samanmielisten maiden kanssa;

94. toteaa, että kriittinen lääkepula on taloudelliseen turvallisuuteen liittyvä haavoittuvuus; vaatii kohdennettuja kauppa- ja hankintavälineitä, joilla varmistetaan olennaisten lääkkeiden, niiden vaikuttavien aineiden ja keskeisten tuotantopanosten tarjonnan jatkuminen hätätilanteissa;

95. kehottaa lieventämään ensisijaisesti riippuvuuksia vaikuttavista farmaseuttisista aineista, lähtöaineista ja keskeisistä lähtöaineista tilanteissa, joissa tuotanto on keskittynyttä ja vientirajoitukset ovat mahdollisia, mukaan lukien monipuoliset toimitusketjut;

96. kehottaa EU:ta kartoittamaan ja lieventämään riippuvuuksia yksittäisistä lähteistä lääkinnällisten laitteiden, lääkinnällisten in vitro -laitteiden ja niiden keskeisten komponenttien valmistuksessa ja painottaa valmistuksen kohdennetun monipuolistamisen ja kotimaisen tuotannon skaalaamisen tarvetta;

97. kehottaa toteuttamaan terveystietoinfrastruktuurin ja terveydenhuoltojärjestelmiä tukevien pilvipalvelujen riskilähtöistä suojelua, mukaan lukien jatkuvuutta koskevat vaatimukset ja suojatoimet vihamielisten toimijoiden pääsyä tai häiriöitä vastaan;

98. painottaa, että lääkeväärennösten virta kolmansista maista heikentää turvallisuutta ja kansalaisten luottamusta; kehottaa vahvistamaan tullivalvontaa koskevaa yhteistyötä väärennettyjen lääkkeitä koskevassa direktiivissä[16] säädettyjen jäljitettävyysvaatimusten vahvistamiseksi;

99. painottaa, että vahvistamalla pääomamarkkinaunionia ja saattamalla sen päätökseen sekä mobilisoimalla eurooppalaisia yksityisiä säästöjä strategisille teollisuudenaloille voitaisiin vähentää riippuvuutta ulkoisesta rahoituksesta ja estää kriittisten voimavarojen ja teknologioiden hallinnan menetys;

---

16 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/62/EU, annettu 8. kesäkuuta 2011, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä annetun direktiivin 2001/83/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse väärennettyjen lääkkeiden pääsyn estämisestä lääkkeiden lailliseen toimitusketjuun (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 74, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/62/oj).

100. korostaa, että rahaliikenteen sanomanvälitysjärjestelmät, mukaan lukien SWIFT, muodostavat maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän ja EU:n ulkomaankaupan toiminnan kannalta kriittisen infrastruktuurin; toteaa, että aiemmat geopoliittiset jännitteet ja pakotejärjestelmät ovat osoittaneet, millaisia vaikutuksia tällaisiin järjestelmiin pääsyllä on; korostaa, että on tärkeää varmistaa EU:n rahoitusinfrastruktuurin häiriönsietokyky, riippumattomuus ja oikeusvarmuus, muun muassa suojatoimilla, joilla estetään tarpeeton ulkomainen puuttuminen tai taloudellisen toiminnan jatkuvuutta mahdollisesti uhkaavat häiriöt;

Monenvälinen osallistuminen ja kumppanuudet

101. vahvistaa jälleen, että EU on sitoutunut sääntöpohjaiseen monenväliseen kauppajärjestelmään WTO:ssa, koska se tarjoaa kehittyneimmät puitteet maailmanlaajuisen keskinäisen taloudellisen riippuvuuden hallitsemiseen ja taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuvien riskien käsittelemiseen ennakoitavalla ja syrjimättömällä tavalla;

102. pitää kuitenkin valitettavana, että WTO ei nykymuodossaan puutu jäsentensä välisiin epäsymmetrioihin, jotka liittyvät markkinoiden avoimuuteen ja sitoutumiseen reiluun kilpailuun, ja että sen riitojenratkaisujärjestelmä ei toimi; korostaa, että WTO:n mielekäs uudistaminen, myös palauttamalla käyttöön täysin toimiva riitojenratkaisujärjestelmä, on olennaisen tärkeää, jotta voidaan puuttua järjestelmäriskeihin, hillitä sopimattomia menettelyjä ja estää kauppakiistojen kärjistyminen; toteaa, että tällaista uudistusta odotettaessa EU:n on vahvistettava omia valmiuksiaan toimia itsenäisesti ja reagoida tehokkaasti taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuviin riskeihin, kasvaviin tulleihin ja markkinoiden avoimuutta koskevan vastavuoroisuuden puutteeseen; katsoo, että EU:n olisi otettava johtoasema samanmielisten keskisuurten valtioiden koalitiossa, jossa olisi määritetty selkeät puitteet kollektiiviselle reagoinnille ja keskinäiselle avunannolle taloudellista pakottamista koskevissa tilanteissa;

103. panee kiinnostuneena merkille kauppapolitiikasta ja taloudellisesta turvallisuudesta vastaavan komission jäsenen Maroš Šefčovičin esittämän kannan, joka koskee tarvetta arvioida uudelleen suosituimmuuskohteluperiaatetta, kun otetaan huomioon, että jotkin WTO:n jäsenet ovat lisänneet merkittävästi osuuttaan maailmankaupasta mutta pitäneet samanaikaisesti omat markkinansa suhteellisen suljettuina; kehottaa arvioimaan, miten suosituimmuuskohteluperiaate voisi paremmin heijastaa nykyisen kaupankäyntiympäristön realiteetteja;

104. kannustaa tiiviimpään ja jäsennellympään yhteistyöhön luotettavien kumppaneiden ja samanmielisten talouksien kanssa, jotta voidaan kehittää verkottunutta resilienssiä kaupan ja toimitusten häiriöitä vastaan muun muassa sellaisten kriittisen teknologian ja

infrastruktuurin alalla toimivien luotettavien toimittajien muodostamien verkostojen avulla, joissa olisi edettävä teknistä vaatimustenmukaisuutta pidemmälle sisällyttämällä niihin muita kuin teknisiä hallintoon perustuvia kriteerejä, joilla voidaan puuttua ulkomaiden vaikutusvallassa olevien toimittajien aiheuttamiin järjestelmäriskeihin, ja koordinoidun varautumisen, keskinäisten tukijärjestelyjen ja varastointia, kriiseihin vastaamista ja kriittisten toimitusketjujen suojelua koskevien täydentävien lähestymistapojen avulla; kehottaa komissiota varmistamaan, että niiden kumppaneiden kokemukset, joiden taloudelliseen turvallisuuteen on kohdistunut riskejä, otetaan järjestelmällisesti huomioon EU:n taloudellisen turvallisuuden arvioinneissa, varautumissuunnitelmissa ja ulkoisessa koordinoinnissa;

105. suhtautuu myönteisesti G7-ryhmässä kehitettyihin taloudellista turvallisuutta koskeviin aloitteisiin; kehottaa komissiota varmistamaan, että EU:lla on ennakoiva ja näkyvä rooli näiden aloitteiden täytäntöönpanossa ja seurannassa siten, että varmistetaan johdonmukaisuus G7-ryhmän sitoumusten ja EU:n oman taloudellisen turvallisuuden välineistön välillä;

106. korostaa parlamentin ja erityisesti sen kansainvälisen kaupan valiokunnan ratkaisevaa roolia sellaisten taloudelliseen turvallisuuteen liittyvien toimenpiteiden demokraattisessa valvonnassa, joilla on vaikutuksia kaupankäyntiin ja investointeihin, myös niiden suunnittelun, täytäntöönpanon ja uudelleentarkastelun kaikissa vaiheissa, jotta voidaan varmistaa avoimuus, vastuuvelvollisuus ja tietoon perustuva parlamentaarinen valvonta; pyytää komissiota antamaan kansainvälisen kaupan valiokunnalle oikeuden tutustua kaikkiin taloudellisen turvallisuuden strategian täytäntöönpanoon liittyviin asiakirjoihin asiakirjojen saatavuutta koskevien toimielinten välisten parhaiden käytäntöjen mukaisesti; kehottaa sisällyttämään kansainvälisen kaupan valiokunnan 3. joulukuuta 2025 annetussa yhteisessä tiedonannossa ehdotettuun taloudellisen turvallisuuden verkostoon; korostaa tarvetta ylläpitää säännöllistä jäsenneltyä vuoropuhelua parlamentin kanssa taloudellisen turvallisuuden painopisteistä, riskeistä ja lieventämisstrategioista;

107. kehottaa komissiota ehdottamaan institutionaalista ja hallinnollista kehystä, jonka myötä parlamentin ja neuvoston sekä kaikkien muiden asiaankuuluvien julkisten ja yksityisten sidosryhmien kanssa voidaan kehittää ja panna täytäntöön kattava taloudellisen turvallisuuden strategia;

°

° °

108. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja

turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, komissiolle ja jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.